

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Χαιρετισμός Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου**

**Εκδήλωση με θέμα: ΜΙΛΩΝΤΑΣ «ΜΕ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ» ΣΤΗΝ
ΠΟΙΗΣΗ: ΕΛΥΤΗΣ, ΔΗΜΟΥΛΑ, ΜΟΝΤΗΣ**

**Πέμπτη, 14 Σεπτεμβρίου 2023, 19.00-20.30,
Αμφιθέατρο Πανεπιστημίου Frederick, Λεμεσός**

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζω την Εκδήλωση με ομιλητή τον διακεκριμένο Καθηγητή Γλωσσολογίας, κ. Γεώργιο Μπαμπινιώτη, με θέμα: *ΜΙΛΩΝΤΑΣ «ΜΕ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ» ΣΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ: ΕΛΥΤΗΣ, ΔΗΜΟΥΛΑ, ΜΟΝΤΗΣ*, η οποία αποτελεί την πρώτη από σειρά διαλέξεων προς το ευρύ κοινό, εκπαιδευτικούς, αλλά και μαθητές/μαθήτριες, τις οποίες θα προσφέρει ο Καθηγητής κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Κύπρο.

Ελλογιμώτατε Κύριε Καθηγητά, σας καλωσορίζω στο νησί μας και σας ευχαριστώ προσωπικά που θα μοιραστείτε μαζί μας τις πλούσιες γνώσεις και την εμπειρία σας, έχοντας εντυφλήσει μέσω της πολυετούς μελέτης και έρευνάς σας στην ελληνική γλώσσα.

Η παρουσία σας για ακόμη μία φορά στην πατρίδα μας για τη σειρά των εν λόγω διαλέξεων, ως αποτέλεσμα της αгаστικής συνεργασίας που έχετε αναπτύξει διαχρονικά με πολιτειακούς, ακαδημαϊκούς και άλλους φορείς και παράγοντες, αποτελεί απόδειξη της ανιδιοτελούς αγάπης που τρέφετε για την πατρίδα μας, ως επίσης της έγνοιας σας για την πρόοδο και τη βελτίωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Το ενδιαφέρον συμμετοχής που εκδήλωσαν εκπαιδευτικοί, μαθητές, μαθήτριες, καθώς και το ευρύ κοινό, είναι δηλωτικό της εκτίμησης και της αγάπης που χαίρει η προσωπικότητά σας στην Κύπρο.

Σύμφωνα με τον Αυστριακό φιλόσοφο, Ludwig Wittgenstein, «Τα όρια της γλώσσας μου καθορίζουν τα όρια του κόσμου μου», ενώ ο Ελβετός γλωσσολόγος, Ferdinand de Saussure, γράφει ότι «...χωρίς τη γλώσσα η σκέψη μας είναι σαν νεφέλωμα, όπου τίποτε δεν μπορεί να προσδιοριστεί με σαφήνεια...».

Αναντίλεκτα, η γλώσσα αποτελεί ύψιστη αξία για τον άνθρωπο, ένα πολύτιμο αγαθό και μία από τις μεγαλύτερες του κατακτήσεις. Δημιουργική και επίπονη κατάκτηση. Έργο ζωής, όπως χαρακτηριστικά έχετε δηλώσει, κύριε Καθηγητή, σε παλαιότερη συνέντευξή σας.

Ο άνθρωπος αντιλαμβάνεται και ερμηνεύει τον κόσμο γύρω του μέσω της γλώσσας, εκφράζει και ανταλλάζει σκέψεις, απόψεις, ιδέες, νιώθει και εκφράζει τα συναισθήματά του.

Σε ένα άλλο επίπεδο, και σύμφωνα με τον Νομπελίστα Έλληνα ποιητή, Οδυσσέα Ελύτη, η γλώσσα «αποτελεί εργαλείο μαγείας και φορέα ηθικών αξιών», ενώ για εμάς τους Έλληνες είναι η ταυτότητά μας, το σπουδαιότερο χαρακτηριστικό του μακραίωνου πολιτισμού μας, η πατρίδα μας, όπως έχει δηλώσει σε συνέντευξή της η ποιήτρια Κική Δημουλά.

Η ελληνική γλώσσα, σφυρηλατημένη για χιλιάδες χρόνια στην προφορική και γραπτή της έκφανση, ανθεκτική στο πέρασμα των αιώνων, απέκτησε διαχρονικό χαρακτήρα και «από τις αμμουδιές του Ομήρου» μέχρι τη σύγχρονη εποχή, παρέμεινε ζωντανή, μία, ενιαία, αδιαίρετη και αδιάσπαστη γλώσσα.

Για ακριβώς αυτόν τον λόγο, η ελληνική γλώσσα έχει υμνηθεί από πολλούς Έλληνες λογοτέχνες, ανάμεσά τους ο Οδυσσέας Ελύτης, ο Κύπριος Κώστας Μόντης, για τους οποίους θα μας μιλήσετε στη συνέχεια, κύριε Καθηγητή, καθώς και πολλοί άλλοι, όπως ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός και ο Κωνσταντίνος Καβάφης. Όλοι, μέσα από την ποίησή τους αναγνωρίζουν το μεγαλείο και τη δύναμη της ελληνικής γλώσσας, η οποία μπορεί να γεννήθηκε σε «σπίτι φτωχικό», «σε ένα πέτρινο ακρωτήριο στη Μεσόγειο» και «ελάχιστοι να τη διαβάζουν», παρόλα αυτά αντισταθμίζει το αίσθημα περηφάνιας που νιώθουμε ως Έλληνες, αφού μπορούμε να εκφραζόμαστε και να γράφουμε στα ελληνικά.

Κυρίες και κύριοι,

Αυτή την ίδια περηφάνια νιώθουμε και εμείς, έχοντας το προνόμιο να μιλάμε και να γράφουμε στη γλώσσα που υπήρξε ανά τους αιώνες φορέας της ανθρώπινης σκέψης και της διάνοησης. Στην οποία, μεταξύ άλλων, αποτυπώθηκαν απaráμιλλης αξίας πνευματικά δημιουργήματα, χριστιανικά και λογοτεχνικά κείμενα, καθώς επίσης, σημαντικές φιλοσοφικές θεωρήσεις, επιστημονικές θεωρίες και ανακαλύψεις. Τη γλώσσα που δάνεισε και αναβάθμισε άλλες, που συνέβαλε καθοριστικά στη θεμελίωση τόσο του ευρωπαϊκού όσο και του παγκόσμιου πολιτισμού. Τη γλώσσα που πρωτίστως συνέχει τη σκέψη, την ιστορία και την ταυτότητα μας ως έθνος.

Αυτό το προνόμιο είναι που μας επιφορτίζει με την υποχρέωση της ανάδειξης, της διαφύλαξης και διάδοσης της πλούσιας γλωσσικής μας κληρονομιάς όσο και τη διδασκαλία της ορθής χρήσης της γλώσσας από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ) προσδίδοντας τη σημασία που αρμόζει στην ελληνική γλώσσα, ως φορέα επικοινωνίας και πολιτισμικών αξιών και ταυτόχρονα ως παιδευτική δύναμη, διαχρονικά προτάσσει ως έναν από τους βασικότερους του στόχους την καλλιέργειά της και την ανάπτυξη των γλωσσικών ικανοτήτων των μαθητών, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη διδασκαλία του μαθήματος των Ελληνικών στο Δημοτικό έχει ως κύριο σκοπό την κατάκτηση μηχανισμών χρήσης της ελληνικής γλώσσας, όπως πραγματώνεται σε διαφορετικές επικοινωνιακές καταστάσεις και περιβάλλοντα, έτσι ώστε οι μαθητές/μαθήτριες να τη χρησιμοποιούν αποτελεσματικά και να εμπλέκονται σε αντίστοιχες μορφές γραμματισμού. Σημαντική θέση στο γλωσσικό μάθημα στο Δημοτικό κατέχει η Λογοτεχνία, με βασικό σκοπό τον λογοτεχνικό γραμματισμό, ως μία μορφή γραμματισμού, η οποία συμβάλλει στην ευρύτερη γλωσσική αγωγή των παιδιών, περιλαμβανομένης και της ικανότητάς τους για κριτική διερεύνηση κειμένων.

Αντίστοιχα, το Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη διδασκαλία του γνωστικού αντικείμενου της Ελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο, έχει ως γενικό σκοπό την κατανόηση, κατάκτηση και άριστη χρήση της Γλώσσας, στοχεύοντας ειδικότερα στο να αντιληφθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες ότι η εκμάθηση της Γλώσσας είναι μία ενεργητική και διαρκής διαδικασία, η οποία δεν περιορίζεται στα όρια του σχολικού περιβάλλοντος.

Παράλληλα, επιδιώκεται να αντιληφθούν τη διαχρονία της Ελληνικής Γλώσσας και τη σημασία της, ως φορέα πολιτισμού και αξιών, πάντοτε σε συνδυασμό με τη διδασκαλία του μαθήματος της Λογοτεχνίας.

Έχοντας ως δεδομένο ότι το εκπαιδευτικό σύστημα, ως ένας ζωντανός οργανισμός, οφείλει να εξελίσσεται και να προσαρμόζεται στις εξελίξεις και τις επιταγές της κάθε εποχής, το ΥΠΑΝ θέτει ως προτεραιότητα, όπως αναφέρεται και στο Πρόγραμμα Διακυβέρνησης, την περαιτέρω ενίσχυση και ενδυνάμωση της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας από τους μαθητές και τις μαθήτριές μας.

Για τον σκοπό αυτό, έχουμε ήδη εξαγγείλει την επικαιροποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων της Γλώσσας, σε θέματα ύλης και τρόπου διδασκαλίας και με βάση σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές, προκειμένου να επέλθουν οι απαραίτητες βελτιώσεις.

Στην προσπάθεια αυτή, θα αξιοποιήσουμε τα αποτελέσματα διεθνών ερευνών, όπως π.χ. η έρευνα PIRLS 2021 που αφορά στις δεξιότητες ανάγνωσης και κατανόησης κειμένου των μαθητών και μαθητριών Δ' τάξης Δημοτικού.

Επιπλέον, θα αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα από το Πρόγραμμα χορήγησης δοκιμίου Ελληνικών σε όλους τους μαθητές και σε όλες τις μαθήτριες Α' τάξης Δημοτικού, καθώς και από το Πρόγραμμα Ελληνομάθειας.

Παράλληλα, αναφορικά με τους μαθητές και τις μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία, και κατά τη φετινή σχολική χρονιά θα προσφερθεί πιο στοχευμένα και με περισσότερες ώρες στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση, το Πρόγραμμα για την εκμάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, για το οποίο έχουν αναπτυχθεί οδηγοί για εκπαιδευτικούς και συγκεκριμένος προγραμματισμός της διδακτέας ύλης.

Επιπρόσθετα, και με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 23 Ιουνίου 2023, το ΥΠΑΝ θα προχωρήσει στην ενδυνάμωση του Προγράμματος Ενισχυτικής Διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας για παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία σε σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης, που δεν συμμετέχουν στο Πρόγραμμα ΔΡΑ.ΣΕ.+

Με τη συνεργασία των Διευθύνσεων Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, προγραμματίζεται και κατά τη φετινή σχολική χρονιά η διεξαγωγή του «Δεκαπενθημέρου της Ελληνικής Γλώσσας», που έχει καθιερωθεί από το 2017 να πραγματοποιείται εντός Φεβρουαρίου, λόγω του εορτασμού της Ημέρας της Ελληνικής Γλώσσας κάθε 9^η Φεβρουαρίου. Στη διάρκεια του Δεκαπενθημέρου θα πραγματοποιηθούν, όπως κάθε χρόνο, ποικίλες εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, όπως λογοτεχνικά εργαστήρια, λέσχες ανάγνωσης, επιστημονικές διαλέξεις, εκθέσεις βιβλίων, λεξιλογικά παιχνίδια, μαθητικοί διαγωνισμοί, θεατρικές παραστάσεις κ.ά.

Στόχος των δράσεων είναι η ανάδειξη της συγχρονίας και της διαχρονίας της Ελληνικής Γλώσσας αλλά και της αξίας της γλωσσικής παιδείας, η οποία αναμφισβήτητα συμβάλλει στην εμπέδωση της γλωσσικής μας ταυτότητας και στην αναβάθμιση του πολιτιστικού και πνευματικού μας επιπέδου.

Εκείνο που θέλω με έμφαση να τονίσω είναι ότι στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων μας, ως Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, βρίσκεται η συνεχής, ποιοτική ενίσχυση και αναβάθμιση της γλωσσικής αγωγής των μαθητών και μαθητριών κάθε βαθμίδας.

Προς την επίτευξη του στόχου αυτού, θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε υιοθετώντας περαιτέρω πολιτικές και δράσεις, δίδοντας νέες προοπτικές στην αποτελεσματική διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στη διαχρονία της.

Κυρίες και κύριοι,

Φίλες και φίλοι,

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω και να συγχαρώ το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Πανεπιστήμιο Frederick, που ανέλαβαν τη διοργάνωση της σημερινής εκδήλωσης και των τριών διαλέξεων, που θα ακολουθήσουν τις επόμενες ημέρες.

Η παρουσίαση των εν λόγω διαλέξεων από τον Καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη, ενός βαθιά πνευματικού ανθρώπου, ο οποίος αφιέρωσε συνειδητά τη ζωή του στην έρευνα, τη μελέτη, την επιστημονική αποτύπωση και την περαιτέρω ανάδειξη της γλώσσας, θα αποτελέσει μία μοναδική εμπειρία για όλους και όλες, όσοι θα έχουμε την ευκαιρία να τις παρακολουθήσουμε.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, μέσα από τη δική σας ανάλυση και προσέγγιση των θεματικών που έχουν επιλεγεί, πέραν των γνώσεων που θα αποκομίσουμε, θα ταξιδέψουμε στην ομορφιά, τον πλούτο και την εκφραστικότητα της Ελληνικής Γλώσσας.

Και για αυτό, καθώς, και για την ευρύτερη προσφορά σας στον πολιτισμό μας, σας ευχαριστούμε.

